

Tavaszi mezőn.

(Novella.)

A földek felett harmatozott a hajnal. Könnyű kék párak szakadtak fel a fákról, libbenő testtel siklottak fel a hegyoldalon s a hegycsúcson összefonódtak és finoman sejtelmesen simultak föléje, mint régen varrot, selyemszálu csipke. — A heglábanál lassu pihegéssel, mosolygón, zölden aludtak a rétek.

Farkasi Kiss Péter lassan jött az uton. A háta meggörnyedt s a homlokára hosszúra nőtt fehér haj hullott mint árokkal szántott földre a könnyű hótakaró. Meg-megállott s bus öreg szemével végigjárta az áldást. Egyik táblában már ütközött a buza s erős tenyerét, amint hozzájuk ért, mint leánycsók a borzódásarcot, simogatták a selymes-gyenge kalászkok. A buzákon túl letért a dűlőuton. A Székely Ároné mellett volt a rétje. Még gyengécske volt a fű, szinte kár is vágni, de Farkasi Kiss Péter csak megállott a rét szélén. Ledobta magáról a pitykés kék ködmönt, feltúrta könyökig az inge ujját s kezébe vette a kaszát. Tenyerével végig simogatta a lapját; fényes volt és hideg, szinte égett alatta az élő emberi hús. Félszemmel, hunyorítva, rávillant az élére — nem volt rajta csorba. — Felnézett az égre, nehéz melle hördült — Uramisten — s azzal belevágott a rendbe. A zsenge tavaszi fű, zizzenve hullott a kasza nyomán s szép sorjába, egymásmellé simult el a földön. A kasza emelkedett süllyedt, lezuhant s a rendek hullottak, hullottak...

A föld párádzott s a felszálló vízcseppeken fátollá szövdött a napsugár. Pacsirta lebbent fel a rétről s az opálos magasban csattogott édesen, búsan. — Kiss Péter megállott. Ingeujjával megtörülte barázdás homlokát s mélyen a tüdőjére szívtá a füvek fanyar szagát. — Csend volt, szinte hallatszott, hogy libben a szellő tábláról, táblára s hogy borzonganak meg alatta a füvek.

Az útkanyarodónál befordult egy ember. Hatalmas testén ragyogott a nap. Egyenesen előre nézett, mintha hosszú tekintettel magába akarta volna szívni az egész tavaszi mezőt. Farkasi Kiss Péter nézte közömbösen... „Egy ember — hát ember. Megejtette a reggeli varázslat s kijött a mezőre napfelkeltét nézni.“ — Be furcsa, jön egy ember az uton s a napba néz... Be szép széles a válla s milyen fenn hordja a fejét, jó dóga lehet, hogy még nem tudja meghajtani!... — Farkasi Kiss Péternek egyszerre nagyot dobbant a melle, sz' ez a fia. A fia, a Péter. —

Azután leültek az árokpártjára a fűzfák alatt. Az öreg a hátitarisznyájából elővette a piroscsíkos, fehérkendőbe takart kenyert s szalonnát. Jót kanyarintott a kenyérből, a szalonnából is s aztán a fiának adta: „nesze fiam, egyél“ — „eszem apám“ — s fényes bicskáját belehasította a puha kenyérbe. — Ameddig ettek nem beszéltek. — Azután előbb az öreg szólalt meg: „vótál már anyádnál?“ — „vótam apám!“ — Azután egy darabig megint hallgattak. A fiu, hosszú ujjával kenyeret morzsolta a földre s nézte, hogy rohanják meg a hangyák. — Az öreg csak nézte a fiát. Néha megmozdult a szája, látszott, hogy valamit akar mondani. De nem szólott, csak nézte a szép erős gyermekét, a véréből való vért. Ahogy nézte, egyszerre előntötte lelkét valami melegség. A szemét elfátyolozták a könnyek s a keze a fia fejére tévedt — „lelkem fiam!“ zokogott benne a feltörő szeretet. A fiu pedig odaborult az öreg vállára: „édes apám,!“ s az ajkukon megoldódott a szó. A fiu beszélt: „hát biz messze jártunk éd's apám, elmentünk még napi járásra is, hogy nem láttunk embert. Mindenfelé, hogy a szem lát, csak föld, föld. Ház egy se, se jószág. Ahunn meg ember van, ott föld nincs, mert abból a rengeteg nagy födből még sincs földje az embernek. — Aztán mikor mi meghallottuk, hogy innen jönnek a fogjok haza, gondoltuk, már csak megindulunk hazafelé, mert úgy számítottuk, hogy ha gyalog is jövünk csak hazaérünk szénakaszálásra. Valami úgy huzott hazafelé. Nincs ott ojjan jó földszaga a levegőnek, mint nálunk. Ugy eszembejutott, hogy ha még egyszer felfekhetem a pajta híjára, abba a jószagu száradt szénafübe s elnézhetem a fiastyukot, de felmelegedik a fényétől a lelkem. — Aztán már csak megérkeztem éd's apám. ... De látam maguk-

nak nem jól megy a dóguk?“!... Az öreg szeme a messze-ségbe nézett, a hangja eltompult, mint a vattába csavart kolompé — „hát nem fiam!“ — A fiu feje is mélyebbre csuklott — „hogy esett a dolog éd's apám?“... „Hát fiam egyszer csak hire ment, hogy jönnek, mert hogy mi nem vagyunk elég erősek, hogy vigyázzunk magunkra...“

— Éppen az istállóban vótam, megittam a tehenet, mikor befordultak az alvégről. Azótától itt vannak. — Gondótam majd ha ti hazajöttök, majd csináltak valamit!“ — „Hát hazajöttünk apám!“ — Az öreg szeme felragyogott, mint őszíjszaban a pásztortűz s a hangja mohón csengett — „hát lesz valami fiam?“ — „Lesz apám!“ — „Mikor fiam?“ s már szinte csuklott a hangja a boldogságtól. A fiu feje felütődött s a szeme mélyen csillogott, mint az erdei vadé, „hát lesz valami apám, már beszélgettünk róla, csak lassan indulunk. Mert láttya apám a nyár sem jó eccerre a födre, mert megégnének a rügyek, még mielőtt levélbe pattannának, de eljő a nyár azér, mindig eljő apám!“ — Az öreg arcán végig szaladt két könnycsep s a meléből felhördült egy sóhaj...

A nap jó fenn járt, kergette maga előtt a sok libbenő felhőt. Az öreg felhuzta magát a földről. A fiu is talpra ugrott: „apám vágok egy rendet!“ — „vágjál fiam.“ — A kaszapenge megcsillant a napon, felemelkedett, lezuhant s szép sorjába dülték alatta a rendek.

szentistváni Nemes Irma.

Főiskolai rovat.

Rovatvezető: Dr. Szandíner Pál, egyet. tanár.

Mr. Legate Szegeden. A „Középeurópai Diákségi Akció“ népszerű vezetője a főiskolai hallgatóság viszonyainak tanulmányozása végett f. hó 15.-én itt töltött egy napot. Miután az egyetemi segítő bizottsággal tárgyalásait bevégezte, a társaságában levő miss Alice Brierral együtt részt vett a Szeffe „Barcasági Ágának“ összejövetelén, melyet a hontalanság lehunytszemű feledni akarása, március idusának lelkes hangulata tett széppé, s amelyről az angol miss is szép emlékeket vitt haza: megismerte a híres magyar csárdást, s neki pirosodott az arca magyar nótáktól, magyar muzsikától.

Másnap — f. hó 16.-án — a Vásárhelyi-sugarút 2. sz. alatt levő „Szeffe“ internátust látogatta meg Mr. Legate. Az internátus ifjúsága az előcsarnokban sorakozva fogadta a dr. Szandíner Pál egy. tanár — internátusi igazgató — vezetésével érkező vendéget. Az ifjúság üdvözlésére válaszul Mr. Legate többek között a következőket mondotta:

„Most a magyar főiskolai hallgatóság van abban a szerencsétlen helyzetben, mely ráutalja a jobb viszonyok között levő külföldi diákság támogatására. De lesz-e a jövőben ebben a magyar ifjúságban annyi megértés, hogy ha kedvezőbb körülmények közé jut, maga forduljon a bolsevizmus következtében lerongyolódott orosz diákság felé adakozó kézzel? Én remélem, hogy lesz, mert csak úgy menthetjük meg a világot a bolsevista veszedelemtől, ha a jövő orosz nemzedéknek megadjuk a módot arra, hogy nyugodtabb, megelégedettebb viszonyok közé jutva észrevegye a bolsevik rend tarthatatlanságát s hálás legyen külföldi kollégáinak, akik ellen épen uszítani akarják.“

Mr. Legate miután megtekintette az internátust, azon kijelentést tette, hogy amit látott, az szép tanubizonyossága a székely ifjúság komoly munkájának, rendes kötelességérzetének.

Új nyelvészprofesszor az egyetemen. Dr. Horger Antal egy. ny. r. tanár, akít a budapesti „Erzsébet Nőiskola“ igazgatóságából most emelt tudománya a szegedi egyetem nyelvészeti tanszékébe, f. hó 13.-án tartotta meg első előadását.